

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 L. i.
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

NOTĂ OFICIALĂ.

Nr. 3462 B. 1930.

Toți acei preoți cari în decursul anului 1930 împlinesc 5, 10, 15 și 20 ani de serviciu bisericesc și școlar, cu începere dela 1 Ianuarie 1931 sunt îndreptățiți la câte o nouă gradatie.

Deci toți acești preoți să-și înainteze, până cel mult la 10 Iulie a. c. cererile pentru încuviințarea gradatiei noi.

Cererile să se înainteze pe cale ierarhică, adecă prin Prea On. Oficiile protopresbiterale, anexându-se cuvenitele certificate de serviciu eliberate de către Oficiile protopresbiterale competente și timbrate în regulă.

Cererile întrate după termenul de mai sus, precum și cele ajustate cu certificate de serviciu netimbrate, sau timbrate insuficient, nu se vor lua în considerare și preoții respectivi nu vor fi trecuți în bugetul anului 1930 cu gradatia cuvenită.

Caransebeș, la 14 Iunie 1930.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Primejdii ce ne amenință și conștiința socială.

— Să strângem rândurile —

Cu deosebită satisfacție cetim că Onor. Minister al Instrucțiunii și Cultelor a oprit continuarea lucrărilor în vederea ridicării unui templu baptist în fața catedralei ortodoxe din Piatra-Neamț.

Un templu sectar în fața unui altar ortodox-românesc!... Nu-i aceasta oare o batjocurare,

mai mult, o adevărată provocare pe față la adresa noastră și ca creștini dreptmăritori și ca români? Cu atât mai mult este o provocare, cât cunoscut este sufletul cel sterp de naționalism al acestor sectari, cărora le place a cocheta continuu cu dușmanii noștri, a se înfrăți cu dânșii.

Voesc astăzi a-și clădi loru-și casă cu bani dela aceștia? Uită de sentința sfintei Scripturi că: „*cel ce-și zidește casă cu bani streini, asemenea este celui ce-și zidește pietrii pe mormânt*” (Iisus Sirach 21,9) Uită aceștia că prin altarele noastre simple, modeste, cum sunt ele, poporul nostru ortodox a fost una prin durerile lui, una prin virtuțile lui, una prin nădejdea și idealul lui. În fața unei istorii de lacrimi, aceste sfinte altare au călăuzit și au strejuit acest trudit popor și cu o putere ce numai o dreaptă credință o poate face, a infiltrat în suflete simțul demnității și conștiința datoriei către Dumnezeu, Patrie și Tron. Deaceea, astăzi când suntem încercați, nu ne intimidăm ci cu atât mai mult păstrăm seninătatea creștină care ne învață a vedea în loviturile primite, testamentul mântuitorului: „*În lume scârbe veți avea*” și încă prețul răscumpărării noastre.

Palma ministerială pe care au primit-o bapțiștii dela Piatra-Neamț, — suntem siguri că au simțit-o toți cei cu acelaș substrat sub diferite nuanțe și să le fie un învăț după cuvintele Psalmistului: *văzut-am pe cel necurat prea înalțându-se și ridicându-se ca cedrii Libanului. Și am trecut și iată nu era și l-am căutat pe el și nu s'a aflat locul lui.*” (Ps. 36,35-36) și „*să se dea înapoi și să roșească toți cei ce ne gândesc pieirea*” (Ps. 35,4).

Și acum pentru noi.

Oprirea lucrărilor construirii aceluia templu în fața bisericii ortodoxe se datorește unei cauze și pentru noi este un criteriu de lucru și pe

care este necesar a o avea în deaproape băgare de seamă dacă voim să ferim Bisericele noastre de astfel de amenințări trufașe din partea oricui ar fi venite ele.

De îndată ce s'a văzut că îndrăsneala merge până la obrăsnicie și ca o sfidare, acei sectari au început a clădi templul în locul unde am amintit, preoțimea și poporul au strâns rândurile în vederea apărării prestigiului bisericii lor, au făcut cunoscută tuturor infamia ce voește a se săvârși, au cerut dreptate și rezultatul strădaniilor lor a fost oprirea lucrărilor și interzicerea pentru totdeauna a construirii.

Scriind acestea ne aducem aminte de lupta dârză ce s'a dat în anii trecuți între preoțimea ortodoxă din toate unghiurile țării și tendințele francmazonilor liber-cugetători la ridicarea crematoriului din București care deși s'a construit, totuși înregistrăm că n'a incinerat până acum decât 2 sau 3 cadavre.

S'a ridicat lumea deci să-și apere patrimoniul său. Și încă câte rele nu s'ar îndrepta, câte calamități nu s'ar stânjeni dacă am avea mai multă conștiință socială. Dacă preotul s'ar propti totdeauna pe puterile ce-i stau în jur când vede valorile răutăților ridicându-se și amenințând, la multe ar izbândi.

Am trăit până acum fără această conștiință socială și ne-am învățat a rămâne pasivi la toate provocările. Lipsa de îndrăsneală și smerenia ne-a stăpânit, și unde trebuia să ridicăm glasul, am tăcut. Datoria este însă de a nu tăcea, de a nu rămânea nepăsători, ci a ne lua la luptă cu toate poftele și răutățile cari toarnă valuri de otravă străină, păcătoșenie și materialism în obștea noastră ortodoxă. Una din marile racile ale timpului nostru este primejdia sectară. Continuu ne cutreeră satele mincinoși ambulanți plătiți au bani dușmani, colportori de cărți și broșuri cari înveninează sufletele românești cu marfa lor diavolească. Oare putem noi trece pe lângă toate acestea nepăsători? Înțelegem că nu putem lupta cu singura noastră putere, deoarece ticăloșii stau umăr la umăr, dar sfātuindu-ne și cerând concursul poporului, trebuie să câștigăm. Se știe doar că cele mai izbândite mișcări sunt cele ce sunt adânc sprijinite pe simțul obștesc, împotriva căruia nu se poate reacționa.

Un strigăt de alarmă la noi îl dă *P. O. D. Protoiereu al tractului Buziaș contra nedreptății ce se încearcă a se face prin clădirea unei biserici unile pentru cei 4 sau 5 credincioși.*

Prin scris, prin cuvânt, prin tapte, Prea Cucernicia Sa se luptă pentru împedecarea nedreptății ce se face, **dar... dureros, luptă numai unul.**

Țipă unul, dar chestiunea nu interesează pe ceilalți, cari nu înțeleg pericolul și deci nu simt lipsa de a se mișca. Moliciunea simțirii parcă ne-a cuprins în mrejele ei și ne împiedică de a mai răscoli o conștiință și a mai avea vreun răsunset social. Ce-ar fi dacă în jurul glasului dela Buziaș, preoțimea ar forma un zid puternic, strângând rândurile. Suntem siguri că ar trezi luarea aminte a poporului de toate categoriile și condițiunile și cu glas răspicat ar cere prin bună dreptate, respectarea legii.

Am pus această chestiune în legătură cu cazul dela Piatra-Neamț pentru motivul că sunt *identice.*

În toate împrejurările și în fața cricărora primejdii sfântul Apostol Pavel ne strigă: „*fiți unul lângă altul*“, iar Mântuitorul zice: *îndrăsniciți, eu am biruit lumea*“.

Dimitrie Anuțoiu
preot.

Crâmpeie dela sfîntirea capelei „Pietrei scrise“ din Armeniș.

„la-ți patul tău și umblă“.

Puține momente de înălțare sufletească din viața bisericii episcopiei noastre se pot compara cu clipele într'adevăr biblice ale sfîntirii capelei dela Piatra scrisă din Armeniș. Căci am văzut un șivoi nesfârșit de popor dându-și întâlnire la icoana făcătoare de minuni. Înălțătoare pildă de credință creștinească, tablou minunat din vremurile străvechi de strălucire a credinții, puternică dovadă de evlavie a masselor și un semn de optimism pentru viitor. Dinspre cele patru vânturi ale cerului s'au adunat creștinii dreptcredincioși ai diecezei noastre, nesfârșită oaste a lui Christos cu prapori multicolori în frunte, cu cântece de laudă pe buze în sunetul blând al clopoștelor urmându-și docil păstorii lor spre locul de închinare. Oameni de toate stările și vrăstele, mame cu odraslele lor bolnave implorând tămăduire, soți purtându-și pe brațe soțiile lor suferinde dornice să se mângăie zărind icoana nădejzii lor nețărnumite. Și cum se perindau în lanț nesfârșit în sanctuar ca să dobândească pecetea întăririi privind o clipă icoana Sfintei Treimi, mișcându-se ca într'un cerc vertiginos, mi-a răsărit în minte icoana blândă a Doftorului divin, zicând către cel bolnav, „la-ți patul tău și umblă!“

*

„In memoriam“.

Icoana e scrisă în stâncă. Capela îi servește ca un scut, ca un pedestal și ca o podoabă. Se ridică sveltă pe o temelie compusă din puternice blocuri de granit cioplit, un exemplar rar de masivitate și de trănicie în veacul nostru când atâtea monumente să năruiesc de cu vremea. A fost ridicată cu munificență princiară de un modest codrean, bunul și evlaviosul creștin care e Vasile Dragomir din Slatina-mică în amintirea fiicei sale repozate în Domnul. Exemplu mișcător de ctitorie în vremea aceasta de searbăd materialism și lipsă de orizont.

*

„Iubit-ăm podoaba casei tale“.

Către pitorescul hainelor strămoșești se adaugă strălucirea odăjdiilor sfinte. Capela fiind neîncăpătoare pentru atâtea mulțime, s'a slujit și sub corturi improvizate din ramuri verzi de copac pe pajiștea verde dela poala muntelui unde șerpue blajin Timișul cu undele sale sonore. Ce loc minunat pentru o mănăstire în viitor! Căci credința va face minuni în inima creștinilor, le va vindeca rănilile, le va aprinde făclia nădejzii în suflet, îi va îndemna de bună-seamă să ridice podoaba acestui loc de pelerinaj. Frumoasa sumă de peste douăsprezece mii de lei adunată în mare parte din obolul săracilor cu prilejul sfințirii, nobilul gest al preoțimii care a abzis de beneficiile sale e un indiciu îmbucurător. S'au ostenit în ale Domnului cu ocaziunea aceasta festivă: venerabilul protopop al Caransebeșului părintele A. Ghidiu, părinții Pepa, Domil, Sârbu, Paica, Șandru și autorul acestui articol.

Armeniș, 15 Iunie 1930.

protodiaconul Ioan David.

Sfințirea bisericii din Băile-Erculane.

Este în deobște cunoscut, că izvoarele termale, cu efectele lor binefăcătoare, din Băile-Erculane, și-au câștigat un renume mare. Români din unghiurile Țării, străini din toate părțile Europei, ba chiar și de peste Ocean, aleargă aici în fiecare sezon de vară, să se reculeagă trupește și sufletește. Conducătorii băilor de aci s'au convins, că oaspeților — cari cercetează această localitate de tămăduire — pe lângă regenerarea trupească, le mai trebuie și mângăere sufletească. De aceea s'au luat dispoziții, ca biserica ort. rom. din loc, care veghează la poalele Carpaților, să fie renovată, zugrăvită și pictată, așa cum se cuvine unei astfel de localități.

Lucrările s'au efectuat de pictorul Ioan Băleanu din Caransebeș. Rezultatul lucrărilor a fost așa de satisfăcător, încât s'a înaintat întreprinzătorului și mulțumită în scris, din partea consiliului parohial.

Dupăce s'a efectuat colaudarea lucrărilor, Sâmbătă în 14 Iunie a. c. la ora 6 p. m. s'a oficiat Privegherea obicinuită. Iar Duminecă, în 15 Iunie s'a săvârșit sfințirea bisericii.

Moment însemnat pentru această localitate! Străzile sunt pavoazate cu drapelul național, în cinstea acestei sărbători. La ora 9¹/₂ a. m., muzica militară dela Reg. 94 din Logoj, întonează, în fața bisericii, rugăciunea obicinuită, prin care se anunță începerea actului de sfințire. Mulțimea de oaspeți, din Băi, suie către biserică. Cu adâncă bucurie priveam, cum credincioși, din toate clasele sociale, — până la ministru, aleargă la acest locaș de mângăere sufletească.

În atmosferă înălțătoare se începe actul sfințirii, de către delegatul arhieresc, P. O. D. Romul G. Ancușă, protopresbiter și consilier referent eparhial, înconjurat de: protopresbiterul militar Ilie Hociotă, care se află la cură; preotul-administrator Dimitrie Popoviciu și diaconul episcopesc Teodor Roșca. Responsoriile le dă corul mixt din Orșova de sub conducerea însușeștitului profesor N. Bătea, care înalță fastul sărbătorii.

Urmează celebrarea sfintei Liturghii, de aceeași conliturgisitori. L. Priceasnă Prea On. Domn protopop R. Ancușă, cu verva lui puternică rostește o cuvântare despre însemnătatea evenimentului.

Fie acest locaș stânt, tuturora, în toate timpurile, loc de mângăere și de înălțare către tămăduitorul nostru Iisus Christos, care mereu ne cheamă: „Vino și vezi“.

Rap.

Adunarea eparhială

a Eparhiei ort. rom. a Caransebeșului perioada XX sesiunea IV. convocată la Caransebeș pe Dumineca Samarinenței, 18 Malu 1930.

Ședința IV.

(Continuare)

42. Raportorul comisiunii culturale: deputatul Dimitrie Burai referă asupra raportului general al Consiliului eparhial — secția culturală — pro 1929; și în același timp prezintă și raportul Consiliului eparhial privitor la concluzul Consistorului metropolitan, în cauza edificiilor școlare și în numele comisiunii propune:

I. În general:

Raportul se ia în general la cunoștință și se alătură, la protocol sub litera F,

II. In special:

1. Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial, să stăruie prin măsuri disciplinare, ca preoțimea și de fapt să catehizeze peste tot și cu rezultatul recerut de planul de învățământ și măsurile disciplinare luate față de cei neglijenți, — pe viitor, — să se publice în „Foaia Diecezană” și în raportul general.

2. Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial, să stăruie și pe mai departe în activitatea laudabilă a cultivării misiunilor culturale și a îmbogățirii bibliotecilor parohiale, precum și de augmentarea muzeului eparhial.

3. Adunarea eparhială nu încetează, să-și revindede dreptul asupra școlilor primare confesionale și al școllei normale.

4. Adunarea eparhială susținând în întregime dreptul de proprietate al comunelor bisericești asupra edificiilor școlare cu toate beneficiile, cari isvoresc din acest drept, se declară pentru asigurarea unei chirii anuale, — adecvată împrejurărilor de astăzi, — după clădirile și intravilaneele reclamate de trebuințele școllei de stat.

Adunarea eparhială se declară contra răscumpărării globale de cătră stat din următoarele considerațiuni: Biserica nu poate renunța la instituția școllei confesionale și nu își poate înstrăina imobilele procurate spre acest scop, cu atâtea jertfe.

5. Răscumpărarea globală ar aduce cu sine alterarea dreptului de proprietate al singuraticelor comune bisericești, singure îndreptățite a decide în cauză.

6. Răscumpărarea globală ar pune autoritățile bisericești centrale în fața unei probleme dificile de a repartiza suma cu dreptate, considerând varietatea clădirilor și valoarea locală.

Deschizându-se discuția asupra acestui raport, ia cuvântul membrul Sabin Evuțian, carele apreciind importanța netăgăduită a catehizării din partea preotului, roagă pe P. S. Ra și Venerabilul Consiliu eparhial, ca cu autoritatea sa, să impună catehizarea în toate școllele primare, de cătră preoți.

În ceea ce privește examenele de fine de an, acestea pe lângă aceea că nu se fac cu seriozitatea recerută, nu sunt suficiente pentru a demonstra rezultatul faptic prestat de elevi în ceea ce privește studiul religiei. Este absolut necesar, ca din partea organelor chemate cu controlul bisericesc, cari sunt protopopii, să se facă și în cursul anului mai multe inspecții inopinate, ca astfel preotul să știe, că este controlat în propunerea conștiințioasă a catehizării.

Crede că cauza edificiilor școlare folosite de cătră școllele de stat, se va putea aranja în mod satisfăcător pentru biserică, printr'o închiriere a acestora, pe lângă o chirie corespunzătoare.

P. S. Sa expunând din nou punctul de vedere al Consiliului eparhial în această materie și dând și lămuririle cuvenite în cauza catehizării, declară de încheiată discuția, iar Adunarea eparhială primește propunerea comisiunii și astfel se enunță ca concluz

I. In general:

Raportul se ia în general la cunoștință și se alătură la protocol sub litera F.

II. In special:

1. Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial, să stăruie prin măsuri disciplinare, ca preoțimea și de fapt să catehizeze peste tot și cu rezultatul recerut de planul de învățământ și măsurile disciplinare luate față de cei neglijenți, — pe viitor — să se publice în „Foaia Diecezană” și în raportul general.

2. Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial, să stăruie și pe mai departe în activitatea laudabilă a cultivării misiunilor culturale și a îmbogățirii bibliotecilor parohiale, precum și de augmentarea muzeului eparhial.

3. Adunarea eparhială nu încetează, să-și revindede dreptul asupra școlilor primare confesionale și a școllei normale.

4. Adunarea eparhială susținând în întregime dreptul de proprietate al comunelor bisericești asupra edificiilor școlare, cu toate beneficiile, cari isvoresc din acest drept, se declară pentru asigurarea unei chirii anuale adecvată împrejurărilor de astăzi, după clădirile și intravilaneele reclamate de trebuințele școllei de stat.

Adunarea eparhială se declară contra răscumpărării globale de cătră stat din următoarele considerațiuni: Biserica nu poate renunța la instituția școllei confesionale și nu-și poate înstrăina imobilele procurate spre acest scop cu atâtea jertfe.

5. Răscumpărarea globală ar aduce cu sine alterarea dreptului de proprietate al singuraticelor comune bisericești, singure îndreptățite a decide în cauză.

6. Răscumpărarea globală ar pune autoritățile bisericești centrale, în fața unei probleme dificile, de a repartiza suma cu dreptate, considerând varietatea clădirilor și valoarea locală.

43. Deputatul Traian Oprea propune iar

Adunarea eparhială hotărăște, ca și din partea sa, să se exprime mulțămitele cele mai profunde față de P. S. Sa Arhierul Filaret Musta, esmițând din sânul său pe membrii: Traian Oprea, și Dr. Aurel Oprea, ca și verbal să-i aducă la cunoștință aceste mulțumiri.

Asemenea mulțumește și donatorilor Ioanichie Neagoe și Dr. Aurel Novac pentru frumoasele donațiuni făcute de ei.

44. Raportorul comisiunii financiare deputatul Dimitrie Sgăverdia presintă Contul diurnelor și speselor de deplasare al membrilor Adunării în suma de Lei 80.282.

Diurnele și spesele de deplasare ale membrilor Adunării eparhiale din 1930 se stabilesc în sumă de Lei 80.282.—

45. Membrul Adunării eparhiale Patrichie Rămneanțu propune și roagă Adunarea să decidă: ca pe viitor „să se rețină 10% din totalul retribuțiunilor tuturor membrilor fondului eparhial de ajutorare și pensuni pentru ca astfel să se poată crea cât mai repede un fond corespunzător, care se poată asigura o pensune cinstită și conformă cu necesitățile vieții de azi.

Adunarea eparhială decide să se rețină 10% din totalul retribuțiunilor tuturor membrilor fondului eparhial de ajutorare și pensuni, pentru ca astfel să se poată crea cât mai repede un fond corespunzător, care se poată asigura o pensune cinstită și conformă cu necesitățile vieții de azi.

46. Acelaș membru propune iar Adunarea eparhială decide să se îndrume sub sancțiuni disciplinare toate comunele bisericești, ca toate trebuințele bisericești, să și le procure numai dela stabilimentele noastre eparhiale.

Oficiilor parohiale, în cadrul sumelor prevăzute în bugetele anuale, să li se trimită deadreptul de către Librăria Diecesană, toate recvizitele, tipăriturile și toate cele necesare pentru scripturistica Oficiului parohial.

47. Eshauriindu-se obiectele intrate pentru sesiunea prezentă, Adunarea eparhială decide:

Pentru autenticarea protocolului ședinței a III-a și IV-a, se invită membrii aflători în Caransebeș, să se întrunească în ziua de 21 Maiu 1930, orele 11 a. m. în localul Cancelăriilor diecezane.

P. S. Sa Dl Episcop văzând astfel consumat programul de muncă rezervat pentru această sesiune, prin cuvinte calde, isvorite din dragoste părintească și din dorința de mai bine, mulțumește membrilor Adunării eparhiale, pentru interesul arătat față de lucrările acestei Adunări.

Impărtășindu-le binecuvântarea arhierescă, le dorește, să se reîntoarcă în pace la vetrele lor. Cu acestea ședința se încheie la orele 8 p. m.

În numele membrilor Adunării ia cuvântul deputatul Patrichie Rămneanțu mulțumind P. S. Sale în numele Adunării, pentru tactul și iscusința, cu care a condus lucrările acestei sesiuni; asigură pe P. S. Sa de dragostea neșarmurită a acestei Adunări și îi dorește încă mulți ani în deplină sănătate, să poată, să conducă destinele acestei Eparhii, spre binele bisericii și al neamului.

Președinte:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Notar:

Petru Fotoc

48. Comisiunea staverită sub No. 47 adunându-se în ziua de 21 Maiu 1930 orele 11 a. m. în cancelăriile Consiliului eparhial a autenticat protocolul ședinței a III-a și a IV-a.

Dr. Iosif Tr. Badescu
președinte.

Dimitrie Sgăvêrdia
notar general.

Membrii:

Ioan Murgu
Romul G. Ancușa
George Noaghea
Petru Fotoc
Nicolae Șofariu
Aurel Moaca

Sfârșitul vieții temporale.

Gândiri reslețe, de preotul Sinesiu Bistreanu.

(Continuare)

2. Alt motiv al temerei de moarte este la alții, că și-au înștrăinat sufletul dela adevărurile religiei.

E un adevăr temeinic, că sunt botezat ca creștin, sunt convins de sfințenia Tainei cuminecătorei, care este împărtășirea cu trupul și sângele Mântuitorului, mă nevoesc — încât îmi permit puterile — să îndeplinesc prescisele serviciului dumnezeesc; dar mă întreb, și cu drept cuvânt, oare urmez eu întru toate poruncilor și

învățăturilor lui Iisus? Oare silitu-m'am, ca prin curățenia sufletului și a inimei, să mă apropiu de bunul Dumnezeu? Urmat-am căile Domnului? Îndeplinit-am dreptatea? Și încât îmi permit împrejurările și starea: făcut-am vr'un bine? Impăcatu-m'am cu vrăjmașul? Oare conștiința nu-mi este torturată că am comis vr'un păcat strigător la ceriu? (II Ioan V. 3)

Că de m'aș comporta eu cu adevărată credință către Dumnezeu, de sigur aș fi socotit ca om deosebit p'acest pământ; căci ochiul meu ar privi, în acest caz, numai spre cele vecinice, întru facerile de bine mi-aș întinde mâna, așa că pururea aș fi însoțit de Dumnezeu și tot de El condus: fie vremea rea, viscole, liniște, ori momente ale bucuriei și ale bunei norociri.

Dar adevărata mărire a vredniciei mele, încât m'ar întovărăși credința, — acestea toate apar în întreaga splendoare — în ceasul morții mele și mă urmărește până'n negrul mormânt; căci aci mi se descoperă: în ce sustă puterea dumnezească, adevărata măreție și fericirea mea.

La dimpotrivă, de sunt aici omul patimilor, și nu mă mai gândesc la moarte, în acest caz simțesc în lăuntrul meu o golătate grozavă și adecă în sufletul meu, așa-că mi se pare că s'ar prăbuși în față-mi tot ce am agonisit până în acest moment.

Și, oricât de nepăsător aș fi, dar trebuie să mă gândesc: ce suflet sălășluește în corpul meu, dacă am ajuns în starea aceea mult păgubitoare, de a pierde tot ce-am agonisit până aci.

Durere însă, că eu nu mă gândesc la cele înalte și înălțătoare, nu cuget că ce o să devin când ajung în starea tristă de a pierde aceste bunuri pământești pe cari odinioară le prețuiam și cunoșteam. Și cum oare? Mă cobor în mormânt și las în urmă traiul îndestulat, onoruri înalte, vestminte fine, lingușiri dela prieteni, închinăciuni dela mai mici, bani adunați și cametele primite, — iar toate, mai toate acestea revin moștenitorilor.

Sărmanul de mine. Întocmai unui cerșitor stau eu 'naintea porții vecinicii, că privește, mi-am pierdut întreaga avuție, carea — și așa — o aveam numai pe lumea temporală. Ce o să devină din mine, Doamne!

Dar tu, dulcea credință în Dumnezeu, tu liniștea conștiinții mele, precum și tu suflet ce stai în legătură sinceră cu Cel prea înalt, nu mă părăsiți!

Amar de celce ar cuteza să-și ridice brațul împotriva voastră, căci ne convingem, că orice altele sunt cenușă și o nimica totală. Și e de compătimit acel ușuratic de minte, carele după

ce îi se închide lumea sub picioarele sale, d'abia atunci își întinde privirea spre lumea mai bună.

Dar Tu, bunule Iisus, primește-mă că-ți promit că în descoperirile și învățăturile Tale vreau să trăiesc și tot așa să și mor. Viețuind întru Tine, am încrederea că nu voi muri! Și am s'o știu că nu există nici moarte și nici mormânt..., totul e numai o schimbare, să-i zic: o trecere; că Dumnezeu nu este Dumnezeu al morții, ci e al vieții. El a creat viața mea și lucrul sau opera sa e sufletul meu. Da, sufletul meu e viața carea a însuflețit acest corp, care se răcește și putrezește și devine pământ și cenușe: căci pân'la un timp a fost socotit acest corp ca locuință, ca haină a sufletului meu.

Așa-i Părinte, care ești vecinic și ceresc. Tu ești Făcătorul atot, dela Tine derivă începutul meu, la Tine mă voi reîntoarce și al Tău voesc să fiu tot-de-una!

Dulce e și viața, dar și de moarte n'am frică și nici o teamă n'are să mă abată dela calea vârtușii.

Știu și sunt încredințat că odată totuș mă vei chema la Tine; iar acea zi va fi când va fi sosit ora și mi-am împlinit chemarea.

Și cât de fericit aș fi, când aș putea zice: Luptă bună am luptat și încât mi-a permis puterea, și datorința mi-am împlinit, și — bun va fi Dumnezeu — că mie încă îmi va fi hotărâtă cununa vieții vecinice.

Încât în ceasul din urmă mi se va îmbia potirul cercării și amarul vieții, când mâna mea răcită n'ar mai fi în stare a binecuvânta pe cei iubiți ai mei și cari în jurul meu vor deplânge pierderea mea, când gura mea va fi amușit așa că n'aș mai putea rosti cuvântul mângăitor, când vocea omenească n'ar mai avea loc în urechile mele, atunci bunule Stăpân, primește-mi sufletul!

Și atunci cu bucurie voi abate privirea mea de către cei iubiți de mine, că-i știu sub scutul Tău și le vei fi lor ceace și mie mi-ai fost.

Crede-mă Doamne, că de moarte nu mă tem, că dânsa e numai un somn, somnul vecinicii: e trecerea dintr'o viață într'alta, e un moment al prefacerii mărețe și al ridicării către Tine.

Permite Doamne, ca la sicriul meu și lacrimi să se verse; că doară Tu ești izvorul iubirei, Tu cetești în inima mea!

Tu privești în duioasa inimă a unei mame, cum sângează lângă sicriul copilășului ei, și carele îi era o întemeiată nădejde; dar pătrunzi și'n inima tatălui, căci îi s'a nimicit un reazim al bătrânețelor.

Și totuși ca un Tată bun, sfânt mângăitor, ne insuflă nădejdi, ne dai putere, ca inima

noastră omenească să suporte cu tărie și abnegație! căci oameni suntem. Durerea momentană ne subjugă, și plângem; deși îngerii în ceriu Te laudă fie și'n aceste momente ale durerii noastre.

Moartea celor iubiți de noi ne pricinuește o moarte dulce, că ne împreunează întru vecinicie.

Cuvintele iubitoare ale lui Iisus ne sunt chezașie pentru un viitor mai fericit, că noi încă vom fi cu cei iubiți ai noștri în locașurile sfinte. Așa e Doamne, fie voia Ta, Amin!

Var, 20 Maiu 1930.

Substratul ideologiei bolșevice.

de: A. U. Doloveanu.

(Continuare din Nr. 23)

*

Latura practică a filozofiei bolșevice se manifestă în etica bolșevicilor, atât de simplistă. După cum a fost menționat altundeva, pentru ei nu există *adevăr absolut, impersonal, ci totul nu e decât oglindirea stării social-economice. Adevărul e identificat cu interesul de clasă.* Se ating într-o măsură considerabilă morala bolșevică cu cea iezuită. Au amândouă acelaș edagiu: *scopul scuză mijloacele.*

Punctul lor de vedere e complectamente eronat. Unilateralitatea și absența oricărui spirit de pătrundere mai adâncă și obiectivă, îi duce la vederi atât de contradictorii cu principiile moralei creștine.

Nu preceptele morale sunt acele cari evoluează și se schimbă; ci, mentalitatea, spiritul de percepere al omenirii care, e în continuă înălțare spre o înțelegere din ce în ce mai obiectivă a preceptelor morale cari, sunt prin excelență imurabile, neschimbabile. Dacă principiile moralei creștine nu se văd realizate în proporția în care sunt realizate cele bolșevice, înseamnă că morala creștină e *mult superioară* celei bolșevice, care e *mult mai compatibilă* cu firea păturilor sociale dominate și conduse de inconștient. Ca niște principii să vadă lumina practicei, trebuie absolut ca colectivitatea socială să fie pătrunsă de conștiința valorii superioare a principiilor; ceace pentru masse e greu să poată ajunge.

În perioada aceasta postbelică, când gândirea omenirii oscilează în căutarea unui echilibru spiritual, morala bolșevică le poate pune'n evidență meschinele scopuri ale unor grupuri de oameni fără suport sufletesc. Omenirea poate lua exemplu dela poporul rus, unde duc atari sisteme cari nu caută a se ridica la o înțele-

gere mai amplă și mai profundă a principiilor ce sunt menite a dirija liniile de avans ale omenirii.

Neo-creștinismul și neo-ortodoxismul atât de trâmbițat azi, care se înfiripă cu succese remarcabile în stratul intelectualilor, este un stadiu de perimare al creștinismului din primele veacuri creștine. Aceste curente de regenerescentă creștină pornesc din spiritul unor intelectuali de elită ai rușilor cari s'au repatriat în deosebi în Franța, și cari reacționează împotriva bolșevicilor.

Omenirea-și are în față laboratorul de experiență socială al unei concepții de viață și lume care n'a adus nici un confort spiritual omenirii, ci doar un confort material, eclipsând și anchilozând sufletul.

Individul și personalitatea e pulverizată în marea masă a colectivității, căci, cred, că numai așa va ajunge omenirea la fericirea deplină. Luați libertatea omului și va fi fericit.

Sunt în contradicție cu tendința de valorificare a omenirii. Restul omenirii cere a forma caractere conștii și personalitatea, cari să creeze liber, — fără nici o stîngență exterioară, să fie condus de imperativele conștiinței formate la școala disciplinei prin sine însuși.

Diagnosticul bolșevic îl credem astfel: în straturile vulgului prinde răsadul ideologiei bolșevice, însă în capetele omenilor intelectuali, de elită, nu vor putea prinde. În concluzie, se cere un curent de reacțiune de sus în jos, mai ales din partea elementului cleric în cooperare cu cel mirean. De fapt zorii unei mișcări se arată, însă nu din tabăra celor dintâiu chemați ci din cea mirenilor.

(Stărsit)

Respectul.

Întâlnind săptămâna trecută pe un student, care cercetează o școală superioară la noi în țară, îmi spunea, că termenul unor examene s'a fixat la acea școală pe o zi de Duminică.

Și când studentii s'au arătat nemulțumiți față de această dispoziție, li-a replicat profesorul, că în viața practică se vor obicinui ei să nu pună pond pe ziua Domnului.

Dacă profesorul acela este ateu, aceea nu înseamnă, că conducerea școlii să se solidarizeze cu dânsul, tolerând, ca Duminica să se dea examene.

Repaosul duminical nu are numai drept urmare, că Duminica se închid prăvăliile și alte localuri publice, ci are un înțeles cu mult mai adânc, un înțeles social-moral, propagator

de religiozitate, de care religiozitate trebuie să fie pătrunși în prima linie, cei ce stau în fruntea institutelor de educație și conduc destitul acestor institute.

În zadar vom avea legi și ordonanțe asupra reglementării minuțioase a repaosului duminical, dacă acelea nu se vor pune în aplicare într'o explicare cât se poate de largă începând cu școala, care e chemată să pregătească tinerimea pentru pășirea sigură pe calea vieții.

Stam încă sub impresia ținutei aceluși profesor, când ziarele din capitală aduseră știrea, că Majestatea Sa, Regele nostru a anunțat sfințicilor Săi, că nu lucrează Duminica.

Regele nu lucrează Duminica, pentru că știe să respecteze legile țării, pentru că știe să respecteze simțul religios al cetățenilor Săi și pentru că știe să respecteze așezămintele dumnezeiești.

A. Moaca.

Fericirea lumească și fericirea carească.

(Continuare)

Și de ce adevărata fericire este în funcție de împlinirea cuvântului lui Dumnezeu? Oare fericirea lumească este condamnată sau în contrazicere cu voia sfântă a Lui?

Dimpotrivă. Lumea și tot ceace s'a zidit pe ea de Făcătorul Dumnezeu, sunt lucrul mânilor Lui. El a pus în lume ordinea, El stăpâniile și purtarea de grijă pentru toate. Iar autorul unei lucrări, maestrul, niciodată n'a urât și n'a osândit lucrarea sa!

Lumea însă vremelnică este, adeca trecătoare, precum zice Scriptura: *lumea trece și pofta ei...*

Cum se poate numi atunci *fericire*, bucuria, mângăierea, dragostea, cari toate sunt ca niște stropi de rouă în imensul Ocean al existenței; care este rostul amăgirii de-o clipă în această lume trecătoare, care rostul frământării noastre și al nebunei alergări după *fericirea pământească*?...

O rază de cer senin, o caldă și mângăietoare rază în întunerecul nostru sufletesc, acesta e cuvântul dumnezeesc, cheia *fericirii eterne!*

La El ne mână toate: și nestatorniciile acestei vieți și bucuriile ei; la El rânduiala cea neasemuită a lucrărilor Lui, la El cuvintele cele peste puterile omenești scrise de oamenii bineplăcuți Lui. Căci zice Scriptura iarăș: *să nu privim la cele ce se văd; că cele ce se văd sunt trecătoare; iar cele ce nu se văd sunt vecinice.* (II Cor. IV,₁₈)

Așa scria Pavel, Apostol al Neamurilor, înainte de a-și istorisi ostenele sale. Apostol demn al lui Christos, el a suferit mult pentru Mântuitorul său. Și, în ostenele și suferințe, în chinuri și amarnice dureri, el nu cânta: Sfântul Pavel era bucuros că suferă pentru Mântuitorul Christos! El găsea în aceasta mulțumire, bucurie, că zicea: *...necazul nostru de-acum e trecător și ușor, vecinică și peste măsură mare slavă lucrează întru noi. Răvnind cununa cea binemeritată a dreptilor, pe el îl lăsa rece nedreptatea ome-nească. Și nici moartea nu-l speria și nu-l abătea dela calea cea bună. Dimpotrivă, curaj avea să îmbărbăteze și pe cei slabi, și cu vorbe mângâietoare să-i întărească. Corintenilor de-o pildă, așa le grăia: *că știm că de se va sîrca casa noastră cea pământească a cortului acestuia, zidire dela Dumnezeu avem, casă nefăcută de mână, vecinică în ceriuri.* (II Cor. III, 1)*

*

Spre ceriuri, spre viața și fericirea cerească ne îndeamnă toată învățătura și înțelepciunea bună. Cuvântul lui Dumnezeu, rânduit în cărțile Scripturii ne spune, că acolo, în nemijlocita Lui apropiere este viața de veci, adică fericirea deplină.

În asemănare cu fericirea aceasta, cea de pe pământ este ca umbra noului cu noul însuș. Umbra dă răcoare momentană, dar este mai slabă ca umbra unui copac, căci noul se sparge și ploaia binecuvântată căzând pe pământ, umbra lui unde este, ce folos mai are ea?

Așa este și fericirea lumii acesteia trecătoare! O senzație de-o clipă, o bucurie de-un moment și totul dispăre în nesfârșitul amar al realității crude... Și atunci, gândul nostru unde găsește el razim, unde caută inima popas de reculegere și unde sufletul speranța mângâierii depline?

Precum picătura de ploaie în abur prefăcându-se, se înalță la noul care a zămislit-o, tot așa sufletul nostru se îndreptează spre Tine Doamne, care ești începutul și sfârșitul a toate! Acolo sus în ceriuri este fericirea adevărată — despre care însă — *nu este slobod omului a grăi* dar spre care Tu îndemni pe om în toată vremea și în tot ceasul!

ȘTIRI

Prea Sfințitul nostru Episcop a binevoit a hirotoni pe Teodor Dugărin într-un preot pentru parohia noastră din Calina.

Examenele la Academia noastră teologică s'au ținut în zilele de 6—14 Iunie a. c. În ziua de 15 Iunie, Duminecă, făcându-se în biserica catedrală, rugăciunea de mulțumită, s'a ținut încheierea anului școlar.

„Corul Catedral” la Buziaș. Din prilejul hramului sfintei noastre biserici din Buziaș, care este SS. Apostolii Petru și Pavel, corul catedral din Caransebeș va aranja la orele 9 seara un concert împreună cu dans. Programul concertului e următorul:

1. G. Muzicescu: La râul Vavilonului, cor mixt,
2. I. Mureșan: Brumărelul, cor mixt cu solo de sopran și bariton — Dna Olga Sgăvêrdia și Dnul A. Bocșianu.
3. a) G. Cucu: O minune, cor mixt.
b) D. G. Kiriac: Plecarea magilor, cor mixt.
4. I. Vidu: Mântuire, cor mixt.
5. G. F. Haendel: Alleluia din oratorul Messias, cor mixt.
6. I. Velceanu; Cimpioiașul, cor mixt cu solo de bariton, Dl A. Jucosu.
7. I. Vidu: Negruța, cor mixt cu solo de sopran și tenor — Dșoara V. Jebelanu și Dl A. Bocșianu, — cu acompaniament de orchestră.
8. I. Vidu: Răsunetul Ardealului, cor mixt cu solo de sopran — Dna E. Dr. Stuiber — cu acompaniament de orchestră.
8. I. Vidu: Peste deal la nana'n vale, cor mixt cu solo de tenor — Dl Gh. Tutunariu — cu acompaniament de orchestră.

Cursul de albinărit, ordonat de minister s'a ținut în orașul nostru în zilele de 2—8 Iunie, de către părintele profesor Ioan Jucos, inspector al regiunii I. apicole. A fost cercetat de 25 elevi, cari au asistat, afară de prelegerile teoretice, și la demonstrațiile practice, făcute la stupinele din loc, și împrejurime. Cele mai interesante s'au făcut însă la stupina de model a însuș părintelui Jucos, în Zervești, unde cursiștii, ca în toți anii, așa de astădată, după terminarea prelegerii, au fost oaspeții d-lui profesor la o gustare, la care s'a servit exclusiv miere atât ca bucate, cât și ca beutură. La sfârșitul prelegerilor dl profesor Dr. D. Cioloca în numele cursiștilor a adus mulțumiri d-lui profesor pentru ostenele D-Sale de a fi împărțit cunoștințele D-Sale vaste pe acest teren, și de a fi îmbărbătat, cu succes, atâta lume la îmbrățișarea acestui ram nobil și folositor al economiei noastre naționale. Ca ceva demn de remarcat este faptul, că dl profesor Jucos plăcut surprins de rezultatele extraordinare în stupina d-lui inv. Nicolae Linția din loc, a recomandat tuturor cursiștilor începători introducerea lăzilor sistem american, ca unele ce din toate punctele de vedere întrec sistemele folosite până aci.

În Vila Doboșan din Băile Erculane se închiriază preoților camere în luna Iunie cu reducere de 50% dela tariful în vigoare.

BIBLIOGRAFIE

Dr. Nicodim Milaş: *Canoanele bisericii ortodoxe însoțite de comentarii* Vol. I., Partea I. (Introducere, Nomocanonul în XIV titluri și canoanele apostolice). Traducere făcută de *Uroș Kovincici* protoiereu ort. sârbesc al Aradului și *Dr. Nicolae Popovici* profesor la Academia teologică din Arad, Pag. VIII+320. Tiparul Tipografiei diecezane din Arad. Prețul: 160 Lei.

Este adânc simțită trebuința de a avea o bună traducere a canoanelor și o interpretare a lor, care să stea la nivelul științei teologice de azi. Traducătorii prin cartea prezentă au început să ne pună la îndemână opera celebrului canonist N. Milaş, care până astăzi nu a fost întrecută de altcineva. În introducerea foarte extinsă a cărții se tratează despre isvoarele canonice și despre colecțiunile canoanelor, cari au caracter oficial în diferitele biserici ortodoxe, între altele în mod amănunțit și despre Pravila cea mare a noastră și despre Pidalion. Urmează partea canonică a Nomocanonului în XIV titluri și apoi ni se dă textul complet al canoanelor apostolice traduse într-o limbă frumoasă, modernă. La fiecare canon sunt arătate canoanele paralele și apoi urmează comentariile amănunțite ale lui Milaş, cari lămuresc chestiunile din toate punctele de vedere, referindu-se atât la literatura teologică răsăriteană cât și la cea apuseană.

Opera aceasta a lui Milaş tradusă în limba românească va fi de cel mai mare folos practic și teoretic pentru clerul nostru, cât și pentru toți ceice doresc să cunoască adevărata concepție creștină ortodoxă. Se poate comanda la Librăria Diecezană din Arad, cât și la alte librării din țară trimitându-se pe lângă preț și 10 Lei pentru porto.

CONCURS.

În baza decisului Ven. Consiliu eparhial Nr. 570 B ex 1930 se descrie concurs pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Vasile Murgu la parohia de clasa II din Ciclova-montană, protopresbiteratul Oraviței, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” cu următoarele

Emolumente:

1. $\frac{1}{3}$ (Una treia) parte din relutul pentru sesiunea parohială primit dela societatea U. D. R. în sumă anuală de 9500 Lei.

2. $\frac{1}{3}$ (una treia) parte din venitele stolare uzitate.

În lipsă de casă parohială, alegândul capelan se va îngriji singur de locuință.

Capelanul va funcționa în atârnare și sub răspunderea parohului.

Recurenții își vor înainta cererea de concurs ajustată, cu documentele prescise, Prea Onor. Oficiu Protopresbiteral din Oravița și sunt datori a se prezenta cu prealabila învoire a acestui Oficiu, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cântare, nu însă în ziua de alegere.

Ciclova-montană din ședința Consiliului parohial ținută în 4 Mai 1930.

Ioan Stoia

preș. cons. par.

Vasilie Jianu

not. cons. par.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Oravița la 13 Mai 1930.

Virgil Musta

protopresbiter.

2-3

Licitațiune minuendă.

În baza încuviințării Venerabilului Consiliu eparhial dtdo 18 Iunie 1930 Nr. 3478 E. comuna bisericească ort. rom. din Marga, dă în întreprindere pe calea licitațiunii publice renovarea și repararea bisericii și a casei parohiale, evaluată la suma de 85.150 Lei amăsurat devizului ce se poate vedea zilnic la Oficiul parohial din Marga.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a da această lucrare acelor întreprinzători — fără considerare de rezultatul licitațiunilor, — în care va avea mai multă încredere.

Diurne sau spese de călătorie nu se acoardă nimănui.

Spese încopciete cu eșirea la fața locului, facerea divizului, cad în sarcina întreprinzătorului, tot asemenea și spesele cu facerea contractului și timbrele.

Cei cari doresc a întreprinde această lucrare va depune vadiul de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare.

Licitațiunea se va ținea în 29 Iunie 1930 la oarele 12 în localul sf. biserici.

Contractul devine obligator pentru întreprinzător îndată după subscriere, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea din partea Venerabilului Consiliu eparhial.

Marga, din ședința Consiliului parohial ținută la 18 Mai 1930.

Iosif O'ariu

notari.

Nicolae Ivanescu

preot.

Casa No. 328 vis-à-vis de biserică catedrală, 4 cam., coridor închis, baie etc. curte cu flori, grădină, să vinde din mână liberă. Informațiuni dă **Petru Lepa**.

Licitațiune.

No. 466/1930.

În baza rugării făcută în procesul-verbal dresat sub numărul de mai sus aduc la cunoștință publică, că în ziua de 4 Iulie 1930 la ora 3 după amiază în localul „Prima Bancă Grănicerească” societate pe acțiuni din Caransebeș, strada Episcop Popasu No. 470 se vor vinde cu intervenția noastră la licitație publică, contra plată imediată și preluarea imediată 6000 acțiuni Industria forestieră Mehadia S. A. Caransebeș No. 1—800 și 1601—6800 à lei 500 valoare nominală la o acție, cu cupoanele lor începând pe anul de gestiune 1927/1928; 360 acțiuni Banca Poporală S. A. Caransebeș, No. 2200—2500 și 9181—9240 à Lei 500 valoarea nominală la o acție, cu cupoanele lor începând pe anul de gestiune 1930.

Caransebeș, la 20 Iunie 1930.

Gh. Repede
notar public.

Iosif Schaub

Tinichigiu de lux și de zidiri, se angajează la tot felul de lucrări și anume: facerea de turnuri noi, de cruci noi precum și aurirea lor, facerea acoperișurilor noi, facerea parafulgerilor după regulile tehnice; vopsirea turnurilor, acoperișurilor cu farba „Bessemer”, cea mai bună farbă, ce apără
5 contra ruginii.

Adresa: Lugoj, Str. Nedelco 35.

Industria forestieră Mehadia S. A. Caransebeș.

Convocare.

Domnii acționari ai societății „Industria forestieră Mehadia s. a.” în Caransebeș sunt invitați la

Adunarea generală ordinară,

care se va ține în Caransebeș la 30 Iunie 1930 orele 5 p. m. în localul „Primei Bănci Grănicerești s. a.” în Caransebeș.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale, designarea greferului și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
 2. Bilanțul anual: raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de cenzori. Descărcarea administratorilor și cenzorilor de gestiunea lor pe anul de gestiune 1928/1929.
 3. Alegerea unor membrii în consiliul de administrație.
 4. Alegerea Comitetului de cenzori.
 5. Propuneri în senzul statutelor.
- Caransebeș la 19 Iunie 1930.

Consiliul de administrație.

N. B. Domnii acționari cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați în senzul statutelor a depune acțiunile la „Prima Bancă Grănicerească s. a.” în Caransebeș, sau la „Prima Cassă de Păstrare s. a.” în Timișoara.